

Aanwezig:

Christof Victor	N.VA	
Willy Van Camp	N.VA	
Kathleen Dox	N.VA	
Walter Mathys	N.VA	Verontschuldigd
Hilde Schoonjans	Open VLD	
Piet Bouciqué	Vlaams Belang	
Hugo Daans	Vlaams Belang	Niet langer lid, vervanging Ria Van Steenkiste?
Ben Lambrechts – ondervoorzitter	Groen	
Billy Darley	CD&V	
Dirk De Keersmaeker	Vooruit	
Wim Goedemé	Cultuurraad	
Hilde Rombouts	Cultuurraad	Verontschuldigd
Annemie Meeusen	Scholen	
Eline Ceulemans	Individuele gebruiker	
Ingrid De Bock	Individuele gebruiker	
Janien Benaets	Individuele gebruiker	
Frieda Bex	Individuele gebruiker	
Magda Janssens	Individuele gebruiker	Verontschuldigd
Linda Nauwelaers	Individuele gebruiker	Verontschuldigd (aanwezigheid voorzittersoverleg)
Liliane Verschueren	Individuele gebruiker	Verontschuldigd
Ellen Van Tichelt	Diensthoofd bibliotheek d.d. 1 januari 2024	
Annick Van Put	Afdelingshoofd cultuur	Verontschuldigd

Bijkomend aanwezig:

Volgende datum: 30.09.2024 – 20.00 uur (polyvalente ruimte bibliotheek)

Bijlagen:

- Verslag beheerraad 18.03.2024
- Cijfers omgevingsanalyse 2024
- Onderzoek 'Steeds meer met steeds minder: onderzoek naar de slagkracht van bibliotheken'
- Presentatie 'Collectiebeleid in de praktijk'
- Artikel 'Bespiegelingen over het wied- en afvoerbeleid in openbare bibliotheken', Bibliotheek- en Archiefgids, 2005, 6,

1. Toelichting afwezigheid voorzitter Linda Nauwelaers - waarnemend voorzitter Frieda Bex

- Op 10.06.2024 om 20.00 uur vindt ook het voorzittersoverleg plaats – een samenkomst waarop alle voorzitters van de advies- en beheerraden van het lokaal bestuur worden uitgenodigd voor overleg en uitwisseling.
- Op de agenda: toekomstscenario's voor de verschillende raden, ook voor de bibliotheek
 - o De discussie over de toekomst van de beheerraad van de bibliotheek is al eerder geagendeerd geweest (zie verslag 07.06.2023) en komt opnieuw op de agenda op de volgende beheerraad op 30.09.2024.
- Linda Nauwelaers stelde Frieda Bex aan als plaatsvervanger, Frieda heeft aanvaard. De aanwezigen van de beheerraad stemt in met de vervanging.
- Opmerking: de normale procedure is dat de ondervoorzitter (Ben Lambrechts) het voorzitterschap waarneemt als de voorzitter afwezig is. In de toekomst wordt deze procedure gevolgd.

2. Goedkeuring verslag 18.03.2024 - als bijlage meegestuurd

- Opmerking Frieda Bex: de laatste versie van het memorandum werd nog aan iedereen bezorgd. Verslag wordt goedgekeurd.

3. Terugblik Boekenbeurs 24.05.2024 + rest van het programma

Boekenbeurs:

- Groot succes:
 - o Meer dan 300 bezoekers verspreid over de avond (ondanks het slechte weer!)
 - o 25 lokale auteurs in de brede zin van het woord namen deel
- Samenwerking met de Academie voor muzikale toets en fluisterdichters zorgde voor een extra feestelijke sfeer
- In aanloop naar de avond was er een echt 'buzz' in Schoten: het evenement ging vlot over de tongen dankzij aandacht in Gazet van Antwerpen, Het Nieuwsblad en Het Laatste Nieuws
- Programma rond 50 jaar Braembib is hierdoor met een knal van start gegaan
- De leden van de beheerraad die aanwezig waren beamen het succes; leden die er niet bij waren hebben ook vooral positieve reacties gehoord.

Verder op het programma:

- Expo '50 jaar Braembib': sinds begin juni t.e.m. 8 september
- Cluedo-spel/speurtocht voor kinderen tijdens de zomermaanden: Renaat Braem en De Steen der Wijzen
- Werken rond het jaar 1974 (tiplijsten met boeken, cd's, ...)
- 8/9: opendeur n.a.v. Open Monumentendag
- 24/10: filmavond - The Holy Grail (1974)
- 7/11: Lezing Jo Braeken over plek van de Braembibliotheek in het oeuvre van Renaat Braem

⇒ <https://schoten.bibliotheek.be/braembib-50> om op de hoogte te blijven

4. Cijfers omgevingsanalyse 2024

- Context:
 - Recent werd de omgevingsanalyse 2024 afgerond ter voorbereiding van het beleidsplan voor de periode 2026-2032. De bibliotheek maakt onderdeel uit van de omgevingsanalyse 'Cultuur en erfgoed'. Ellen presenteert de cijfers die werden ingestuurd voor de bibliotheek.

- Presentatie Ellen
 - De cijfers worden als bijlage meegestuurd

- Voornaamste tendensen
 - De bibliotheek kan zeer mooie cijfers voorleggen op vlak van bibliotheekgebruik (52% van de respondenten gebruikt de bibliotheek 12 of meer keer per jaar) en tevredenheid (93% tevredenheidsscore)
 - Gemeente Schoten scoort met deze cijfers bovengemiddeld in vergelijking met andere gemeenten van de Belfiuscluster (gemeenten met een centrumfunctie en economische aantrekkingskracht)
 - Qua absolute bezoekerscijfers was 2023 een topjaar:
 - 110.607 in de Braembibliotheek (volgens bezoekersteller)
 - 10.000 in filiaal Deuzeld, waaronder 4.000 leerlingen (inschatting)
 - Het aantal actieve leners en het aantal transacties (geleende materialen, verlengingen en reservaties) gaat nog steeds in stijgende lijn
 - De gebruiksefficiëntie dat het rendement van de collectie meet (circulatie van de collectie gedeeld door het aantal materialen) is na een dip in 2021 weer aan het groeien
 - Belangrijk om te vermelden is dat het rendement ook te maken heeft met het afvoerbeleid: als collecties lang niet worden 'opgeruimd' zakt het rendement automatisch. Het is niet alleen belangrijk om de collectie actueel te houden, een bibliotheek moet ook inzetten op een gezond afvoerbeleid.
 - De collectie voor jeugd is veruit het meest populaire: wordt het meest ontleend en circuleert het meest. Is ook het collectieonderdeel waar de meeste middelen naartoe vloeien.

5. Steeds meer met steeds minder: situatie bibliotheek Schoten

- Context:
 - Recent onderzoek van Universiteit Antwerpen in opdracht van Literatuur Vlaanderen wees uit dat – sinds de overheveling van de middelen voor bibliotheken naar het lokale niveau – bibliotheken steeds meer taken krijgen toebedeeld, maar dat er geen extra middelen tegenover staan (integendeel).
 - In de krant: https://www.standaard.be/cnt/dmf20240424_97192949
 - Linda Nauwelaers stelde de vraag hoe de situatie in de bibliotheek van Schoten is gesteld

- Presentatie Ellen:

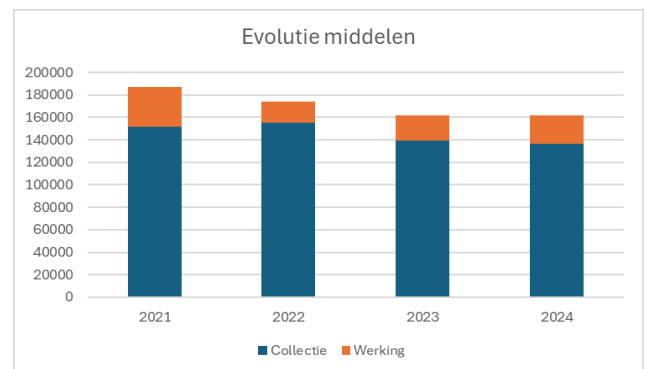
- Algemeen: op het eerste zicht oogt de situatie rooskleurig: elke gemeente heeft nog een bibliotheek (in tegenstelling tot wat werd gevreesd), wel sluiting van lokale filialen:
 - In Schoten: Bibliotheek Schoten is uiteraard nog steeds open en afgaand op de cijfers van de omgevingsanalyse ook springlevend, inclusief het filiaal. Er werd wel een doe-het-zelfsysteem geïmplementeerd tijdens de ochtendopeningen en de Braembib werd gesloten op donderdagmiddag en -avond.
- Algemeen: er vloeien steeds meer taken naar de bibliotheek, maar er staan geen extra middelen tegenover (integendeel):
 - In Schoten: ook de bibliotheek van Schoten evolueert steeds meer van een klassieke 'boekerij' en mediatheek naar een uitgebreider kennis- en informatiecentrum, met aanbod zoals o.a. het Digipunt, Taalpunt, ... Dit ervaren we zelf als een positieve evolutie en vinden we ook erg belangrijk. Gebruikers van de bibliotheek verwachten dit ook.

- Algemeen: collectiebudgetten krimpen of worden niet geïndexeerd

- In Schoten: collectie- en werkingsmiddelen krimpen en worden niet geïndexeerd, wat problematisch wordt in een economisch klimaat waarin alle collectiematerialen en abonnementen jaarlijks duurder worden.

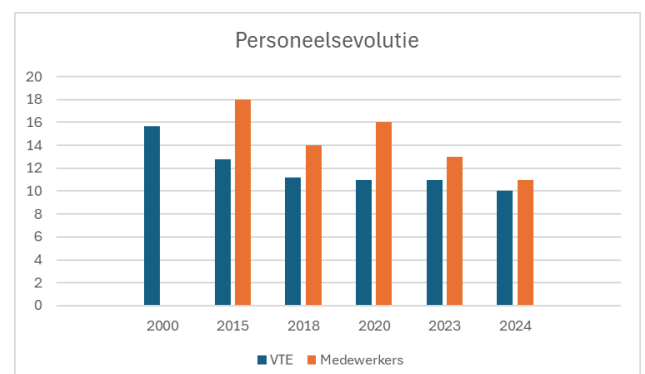
Belangrijk te vermelden dat onderstaande kosten niet onder het budget van de bibliotheek vallen:

- Personeel
- Onderhoud
- Communicatie
- Verzendingen
- ...

- Algemeen: personeelsbestand krimpt, vaak doordat medewerkers die op pensioen gaan niet meer worden vervangen, taken worden vaker en vaker door vrijwilligers opgenomen

- In Schoten: het personeelsbestand is de laatste jaren inderdaad gekrompen: net alleen is het aantal VTE's gevoelig afgenomen, maar ook het aantal medewerkers is gestaag gekrompen. Dit zorgt er geregeld voor dat het een puzzel is om de dienstverlening te garanderen.

In Schoten zijn er ook meer dan 50 vrijwilligers actief die ingezet worden voor uiteenlopende taken:

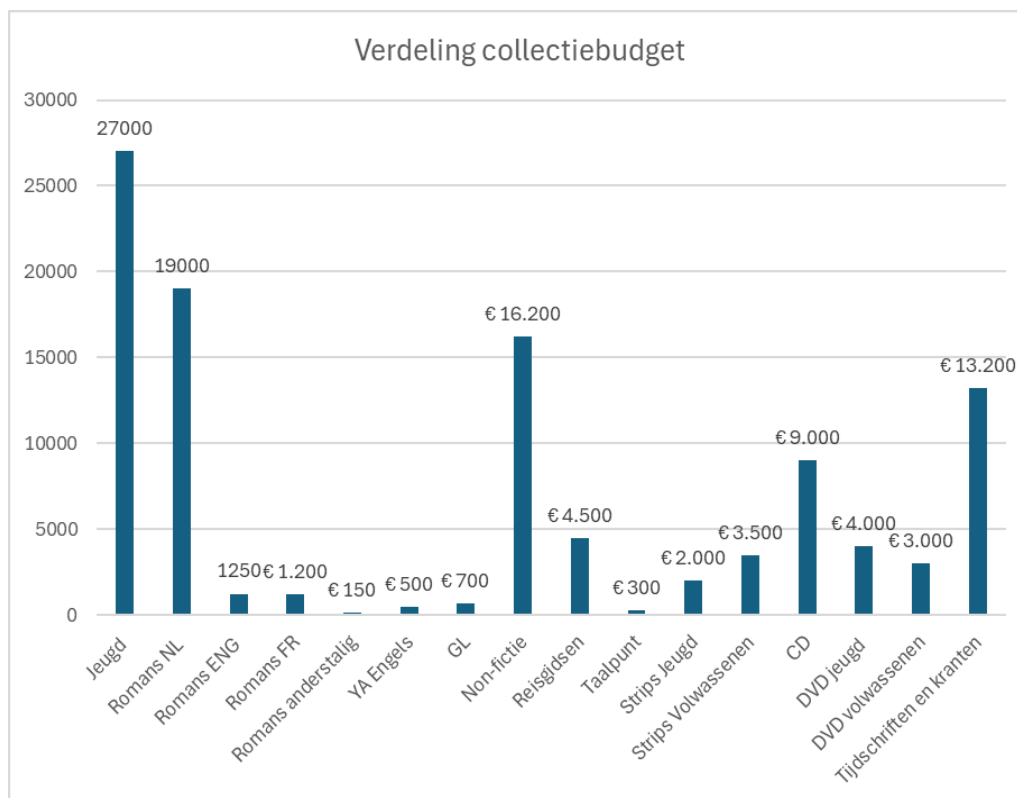
- Voorleesuurtsjes op zaterdag
- Schikken en wegzetten

- Afvoeren
- Boeken herstellen
- Kaften
- Bib aan huis
- Digipunt
- Beheerraad :-)
- Algemeen: er zijn steeds minder bibliotheken met een bibliothecaris of medewerkers die bibliotheekopleiding hebben gevolgd, waardoor de expertise afneemt
 - In Schoten: qua verdeling niveaus is het in Schoten zeker nog in evenwicht (1 A, 3B, 7C)
- Algemeen: middelen voor o.a. e-inclusie (o.a. Digipunt) komen niet bij de bibliotheek terecht
 - In Schoten: gemeente Schoten werkt met projectmiddelen samen met Selab, maar deze samenwerking wordt positief geëvolueerd. Wel vinger aan de pols houden, want projectmiddelen zijn in principe tijdelijk. Hoe gaan we het e-inclusiebeleid verder vormgeven in de toekomst?

6. Presentatie collectiebeleid in de praktijk

- Context:
 - Tijdens de vorige beheerraad van 18.03.2024 gaf Ellen inzicht in de visie en de waarden die als basis dienen voor de collectievorming van de bibliotheek in Schoten. De beheerraad stelde toen de expliciete vraag om meer inzicht in de collectievorming in de praktijk: hoe wordt er met deze visie omgegaan en hoe vertalen deze waarden zich in de praktijk? Hoe worden de middelen verdeeld?
- Presentatie Ellen
 - De volledige presentatie wordt apart meegestuurd met het verslag. In het verslag worden de belangrijkste punten opgenomen.
 - Financieel:
 - In 2024 heeft de bibliotheek een budget van €136.102,00 voor de collectievorming in beide filialen
 - Dit is quasi volledig verankerd in jaarbonnen
 - Distribib (leverancier boeken): €70.600 materialen + €10.000 afwerking
 - Medio (strips, AVM): €21.500 + €900 afwerking
 - Ilge (leverancier tijleverancierdschriften): €9.400
 - Krantenabonnementen en losse tijdschriften: +/- €4.000
 - Diensten Cultuurconnect (EBS = eengemaakt bibliotheekstelsel): €29.314,12
 - Totaal budget voor materialen: €92.300 + €13.200 voor kranten en tijdschriften

▪ Verdeling middelen:

○ Aankoopbeleid:

- Cfr. Visie collectiebeleid
- In de praktijk:
 - Suggestielijsten van leveranciers per kast/genre
 - Volgen van 'gatekeepers': (literaire) media, nieuwsbrieven, eigen research, ...
 - Thematisch: wat leeft er in de samenleving?
 - Literaire prijzen/campagnes zoals de Leesjury
 - Aankoopsuggesties leners (telkens een afweging: gaat het om één lener of is het materiaal ook interessant voor meerdere leners)
 - Braembibliotheek: aankoop in de breedte
 - Filiaal Deuzeld: voorrang jeugd -15, populaire fictie en non-fictie, Taalpunt

○ Afvoerbeleid

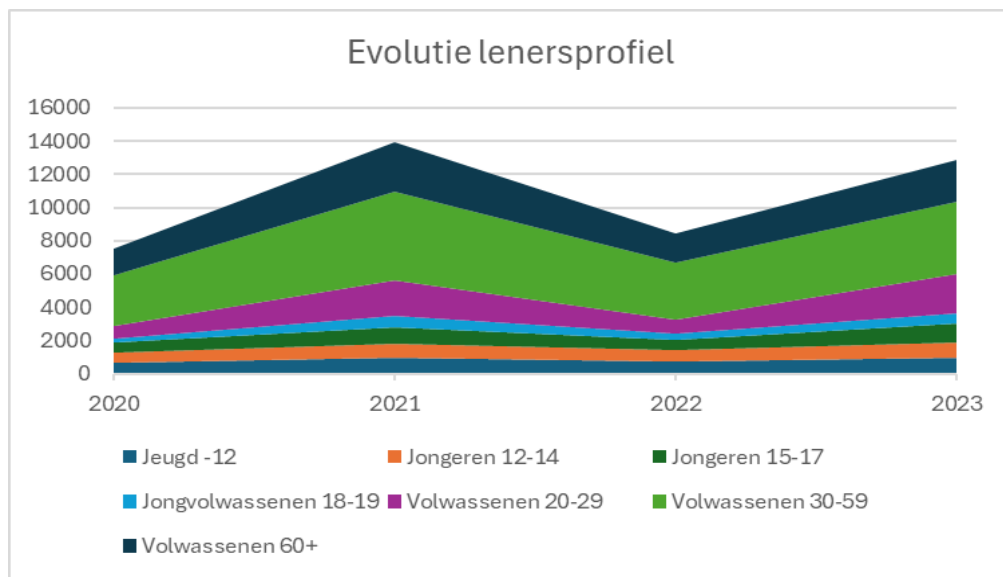
- Om een 'gezonde' collectie uit te bouwen (cfr. gebruikscoefficiënt) moet aankoop en afvoer in evenwicht zijn: wij zijn geen bewaarbibliotheek (cfr. het artikel 'Bespiegelingen over het wied- en afvoerbeleid in openbare bibliotheken', Bibliotheek- en Archiefgids, 2005, 6)
- Praktisch:
 - Een nullijst maken (materiaal de laatste x jaar niet meer uitgeleend – doorgaans 3 jaar voor fictie, 5 à 10 jaar voor non-fictie)
 - Wanneer het materiaal in de collectie werd opgenomen: min. 5 jaar geleden
 - Aantal uitleningen in total

- Elk materiaal dat op deze manier uit de rekken wordt genomen wordt door de collectievormers handmatig nagekeken. Wat wordt teruggezet:
 - Klassiekers en canonieke werken
 - Prijswinnaars
 - Reeksen
 - Standaardwerken (non-fictie)
 - Als we weinig andere materialen in collectie hebben over het onderwerp (non-fictie)
 - Principes collectiebeleid: pluriformiteit/meerstemmigheid?
- Soms is er ook aan 'organische' afvoer: als exemplaren kapot/versleten zijn
- 'Dode' collectieonderdelen:
 - Collectieonderdelen waar niet actief op wordt ingezet, vallen op een bepaald moment stil, omdat ze niet meer vernieuwd worden. Op dit moment is dit het geval voor:
 - Anderstalige boeken: Duits, Spaans, Italiaans is slapend
 - Tijdens de zomermaanden doen we een experiment door een aantal nieuwe boeken per taal te kopen en deze actief in de kijker te zetten. Wordt dit geapprecieerd? Wakkert dit de vraag aan?
 - Taalpunt:
 - Wordt opnieuw actiever op ingezet met een extra Taalpunt in het filiaal Deuzeld en een prominentere plaats in de Braembibliotheek. Na de zomer wordt de impact hiervan geëvalueerd.
 - GrootLetterboeken:
 - Wisselcollecties/ruilen met omringende bibliotheken. Moet nog opgestart worden.
 - Daisyboeken/luisterboeken
 - Er verschijnt minder en minder op fysieke dragers, maar het online gegeven wordt belangrijker. Als bibliotheek evolueren we mee.
- E-collectie:
 - Dit wordt voorzien door Cultuurconnect via Cloudlibrary. Dit is best een kostelijke service die we aanbieden (€6.428), maar vaak een verouderd aanbod. Sommige bibliotheken zijn uit deze service gestapt en bieden zelf hun e-boeken aan, al dan niet op e-readers, maar in Schoten hebben we al teveel e-lezers om dit nog bol te werken.
- Vragen van de beheerraad:
 - Kan er niet samengewerkt worden met andere bibliotheken om budgettaire krapte op te lossen?
 - Er zijn plannen in de maak om voor een aantal collectieonderdelen (zoals Groot Letterboeken of Taalpunt) te werken met wisselcollecties die we ruilen met andere bibliotheken in de regio, maar voor andere onderdelen is dit geen optie. Voor de jeugdcollectie is het bijvoorbeeld belangrijk dat de kinderen – al dan niet samen met hun ouders – in hun eigen gemeente toegang hebben tot een aantrekkelijke collectie, omdat het niet altijd

haalbaar is om naar naburige gemeenten te gaan (om uiteenlopende redenen).

7. Profiel gebruikers van de bibliotheek: stand van zaken senioren/jongeren

- Context:
 - o Omdat er op de website van de bibliotheek expliciet melding wordt gemaakt dat jongeren en senioren een moeilijke doelgroep zijn om te bereiken, informeert Linda Nauwelaers naar een stand van zaken.
- Presentatie Ellen:

- o Voor deze analyse werden alle leners in kaart gebracht, niet enkel de actieve leners (leners die het laatste jaar iets hebben uitgeleend)
 - Omdat de bibliotheek ook wordt gebruikt als studieplek, maar je moet wel lid zijn (lener) om te kunnen aanmelden, printen, kopiëren (representatiever beeld) - actieve leners zijn dus te gelimiteerd om de gebruikers in kaart te brengen
 - Onze bezoekerscijfers zijn gewoon een optelsom, geeft geen inzicht in het profiel
- o Jongeren vinden de weg naar de bibliotheek om te studeren
- o Senioren vinden de weg naar de bibliotheek om materialen uit te lenen, Digipunt, computercursussen, kranten te lezen, ...
- o Terugval gekend in het aantal leners na de coronajaren, maar in 2023 werd het herstel ingezet, bij alle leeftijdscategorieën
- o Genderverdeling: merendeel van de leden zijn vrouwen
- o Opvallend weetje is dat we sinds 2023 voor het eerst ook 90+ leden hebben van de bib (sinds 2020, BibAnalytics gaat voorlopig niet verder terug in de tijd)

8. Varia

- Prikken volgende datum: 16/9 of 30/9/24
 - o Vraag van Hilde Schoonjans: Goed afstemmen met de Raad van Bestuur van het cultuurcentrum, want er waren op 10/6 meerdere vergaderingen gepland. Het kan niet de bedoeling zijn dat leden moeten kiezen.
 - Ellen doet het nodige.
 - o Vraag van Piet Bouciqué: kan de agenda en het verslag van de beheerraad van de bibliotheek ook gepubliceerd worden op de website van de gemeente? De documenten van de andere overlegorganen worden wel gepubliceerd.
 - Ellen doet het nodige.
- Oproep: interesse om Leesjurybegeleider te worden?
 - o De Leesjury in Schoten zoekt nog begeleiders. Heb je tijd en zin om een groep jonge lezers te begeleiden tijdens het komende schooljaar? Meer info op de flyer hieronder.

De Leesjury zoekt begeleiders

De Leesjury is een leesclub voor kinderen en jongeren van 4 tot 18 jaar. De juryleden lezen de genomineerde boeken uit hun leeftijdscategorie. Daarna kiezen ze hun favoriet.

Ben jij de begeleider die wij zoeken?

De ideale begeleider is 18 jaar of ouder, houdt van kinder- en jeugdboeken en wil graag jonge lezers begeleiden bij hun zoektocht naar het allerbeste boek.

Tussen september 2024 en april 2025 maak je je 1 keer per maand een uurtje vrij. Dit in overleg op maandag-, dinsdag- of donderdagavond. Eind april sluiten we af met een slotfeest.

We zoeken begeleiders voor volgende groepen:

- Groep 3 (3de-4de leerjaar)
- Groep 4 (5de-6de leerjaar)
- Groep 5 (1ste-2de middelbaar)
- Groep 6 (3de-4de middelbaar)
- Groep 7 (5de-6de middelbaar)

Geïnteresseerd?

Heb je interesse om een leesgroep te begeleiden? Meld je online aan via giveaday.be/nl-be/schoten of via de QR-code. Wij nemen dan contact met je op.

Meer info

- schoten.bibliotheek.be/de-leesjury
- leesjury@schoten.be
- 03 680 17 10
- Braembib, Sint-Cordulaplein 13 (Schoten)